

BILDANDE AV NATURRESERVATET SÅCKOSBERGET I BODENS KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, skall utgöra naturreservatet Såckosberget.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.
- Med undantag för avveckling av främmande trädslag ska trädfällning och påverkan på markskiktet undvikas vid alla typer av skötselåtgärder.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn:	Såckosberget
Kommun:	Boden
Lägesbeskrivning:	18 km NV om Harads
Area:	55,5 ha
Fastigheter och ägare:	Kloken 2:4 (del av), Sveaskog
Sameby:	Sirges, Jåhkågasska, Udtja och Tuorpon

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällen.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t.ex. genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.
6. Anlägga ledningar i luft, mark eller vatten.
7. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring eller avledande av vatten.
8. Inplantera växt- eller djurart.
9. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
10. Framföra motordrivna fordon.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgstorn.
13. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Före underhållsåtgärder utförs ska samråd ske med Länsstyrelsen.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet, exempelvis åtgärder för områdets vård och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Fånga, skada, döda eller bortföra ryggradsdjur. Störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Framföra motordrivna fordon.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark och vegetation.

2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

FÖRESKRIFTERNAS IKRAFTTRÄDANDE

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de publicerades i länets författningssamling. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB gäller omedelbart.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: 55,5 ha

Naturtyper: Skogsmark 48,5 ha, varav produktiv skog ca 46 ha
Myr 6 ha
Vatten 1 ha

Säckosberget är ett naturskönt område som ligger 18 km nordväst om Harads i nordvästra delen av Bodens kommun. Längst i öst finns en liten tjärn omgiven av våtmark. Landskapet är starkt kuperat med branta berg och inslaget av basiska bergarter bidrar till att skogarna ofta är bördiga. I närheten av Säckosberget finns även de blivande naturreservaten Brännberget, Alpasberget och ytterligare ett reservat på berget Juovvavare.

Skogarna i reservatet kännetecknas generellt av hög produktivitet och låg påverkansgrad. Stora delar av reservatet utgörs av urskogsartade, kraftigt brandpräglade bestånd, där den senaste skogsbranden drog fram för ca 130-150 år sedan. Tillgången på död ved är god i hela reservatet och många typiska naturskogsarter förekommer spritt i stora delar av området.

På bergets branta östsluttning växer en högproduktiv, urskogsartad barrblandskog, som bitvis har karaktär av urskogsartad lövbränna med stort inslag av asp, vårtbjörk och sälg. Rikligt med död lövved förekommer. På sälgarna växer ofta lunglav och ibland även doftticka, medan man på aspar i området kan finna t ex stiftgelélav och liten aspgelélav. Skogen i sluttningen har mycket hög bonitet med grova, högre trä. Fläckvis är krontaket så tätt att fältskiktet nästan helt har skuggats ut. I dessa fläckar pågår ofta en intensiv självgallring vilket resulterar i en stor mängd död ved, ofta i relativt kläna dimensioner. Här finns många spår av tretåig hackspett, som sannolikt häckar i området. I andra delar av sluttningen förekommer död ved i betydligt grövre dimensioner och fläckvis förekommer rikligt med grova, rötbrutna lågor av både tall, gran, björk och asp. På asplågor i området kan man finna den vackra koralltaggsvampen, medan arter som rosenticka, lappticka, rynkskinn och ostticka förekommer på granlågor i sluttningen.

I slutningen förekommer även rikligt med överståndare av både tall, gran och vårtbjörk och brandljud förekommer allmänt i överståndare av samtliga trädslag. Marktypen domineras av frisk ristyp, med varierande inslag av låg- och högorter som t ex nordbräken, skogsnäva, tolta, hässlebrodd och bergslok.

Längre söderut finns fuktigare partier med örtrika dråg. Hela den södra spetsen av reservatet utgörs av ett lövrikt, urskogsartat dråg med vegetation av lågortstyp. Asp och sälg förekommer rikligt tillsammans med gammelgranarna. Här finns gott om död ved och flera spännande svampar, t.ex. gammelgranskål och doftskinn.

På den västra sidan, uppåt bergshöjden, är marken magrare och bergshällar går i dagen. På den steniga marken växer hållmarkstallskog. Många av tallarna har dubbla brandljud och en ålder på uppåt 400 år. Det förekommer allmänt med kolade stubbar och död ved förekommer i form av torrakor och gamla, ofta brända lågor av tall. På tallägorna har bl.a. fläckporing noterats.

Länsstyrelsens bedömning

Skogarna i reservatet är övervägande gamla och urskogsartade och i området förekommer en mängd olika skogstyper som uppkommit efter skogsbrand. Området är artrikt och skogen är till stor del högproduktiv, vilket sammantaget ger Säckosberget mycket höga skyddsvärden. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

De höga naturvärdena inom naturreservatet Såckosberget uppmärksammades i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Inventeringen gjordes på uppdrag av regeringen och redovisades i Naturvårdsverkets rapporter 5339, 5344, 5345 och 5473. För Norrbottens län redovisades totalt 432 områden som skyddsvärda.

Under 2005 slöts en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och länsstyrelserna i Norrbotten respektive Västerbotten, om hur de skyddsvärda områdena från inventeringen skulle bevaras långsiktigt. Överenskommelsen redovisades i en rapport (Naturvårdsverket, rapport 5498) där 168 områden i Norrbottens län pekades ut som blivande naturreservat. Naturreservatet Såckosberget är ett av dessa områden.

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om formellt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden i hela landet. Denna innebär att områdena, på i överenskommelsen angivna villkor, kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. För länets del omfattas de områden som redovisats som naturreservat i Naturvårdsverkets rapport 5498. Överenskommelsen ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av delmål 1 *Långsiktigt skydd av skogsmark* i miljö kvalitetsmålet *Levande skogar*.

Beslutet har föregåtts av samråd med Bodens kommun, som inte har något att erinra mot förslaget.

Naturskyddsföreningen i Norrbotten har i en skrivelse till Länsstyrelsen tillstyrkt reservatsbildningen.

Förslaget till beslut har också remitterats till Försvarsmakten, SGU, Bergstaten och Skogsstyrelsen. Av dessa har Skogsstyrelsen och Försvarsmakten angett att de inte har något att erinra mot förslaget. SGU har inga synpunkter på reservatsbildningen. I sitt yttrande har SGU givit värdefull information om berggrunden och jordartsgeologin i området. Bergsstaten har avstått från att svara.

Markägaren Sveaskog har getts tillfälle att yttra sig över förslaget. Sveaskog anger i sitt yttrande att mer utrymme bör lämnas för naturvårdande skötsel av naturreservatet, framförallt gynnande av lövsuccessioner.

Länsstyrelsen anser att skötselåtgärder som innebär uttag av biomassa eller innebär en minskning av områdets opåverkade karaktär bör undvikas. Denna uppfattning delas även av Naturvårdsverket. Länsstyrelsen bedömer att beslutet redan ger tillräckliga möjligheter för naturvårdande skötsel och finner därför inte skäl att förändra beslutet med anledning av Sveaskogs synpunkter.

Udtja, Sirges, Jåhkågasska och Tuorpon samebyar har förelagts att yttra sig över förslaget. Udtja sameby tillstyrker reservatsbildningen men anser generellt att större områden bör avsättas som naturreservat samt att samråd med samebyn bör genomföras i

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

7 (7)

Datum
2009-12-08

Diarienummer
511-4571-09

NVR ID
NR 2014637

ett tidigare skede i reservatsbildningsprocessen. Tuorpon sameby har svarat att de inte har något att erinra mot förslaget. Övriga samebyar har inte inkommit med svar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

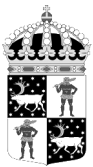
I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson, efter föredragning av naturvårdshandläggare Josefin Olsson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefen för naturvårdsenheten Ronny Edin, länsassessor Fredrik Hannu och antikvarie Gunhild Rydström deltagit.

Per-Ola Eriksson

Josefin Olsson

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-4571-09

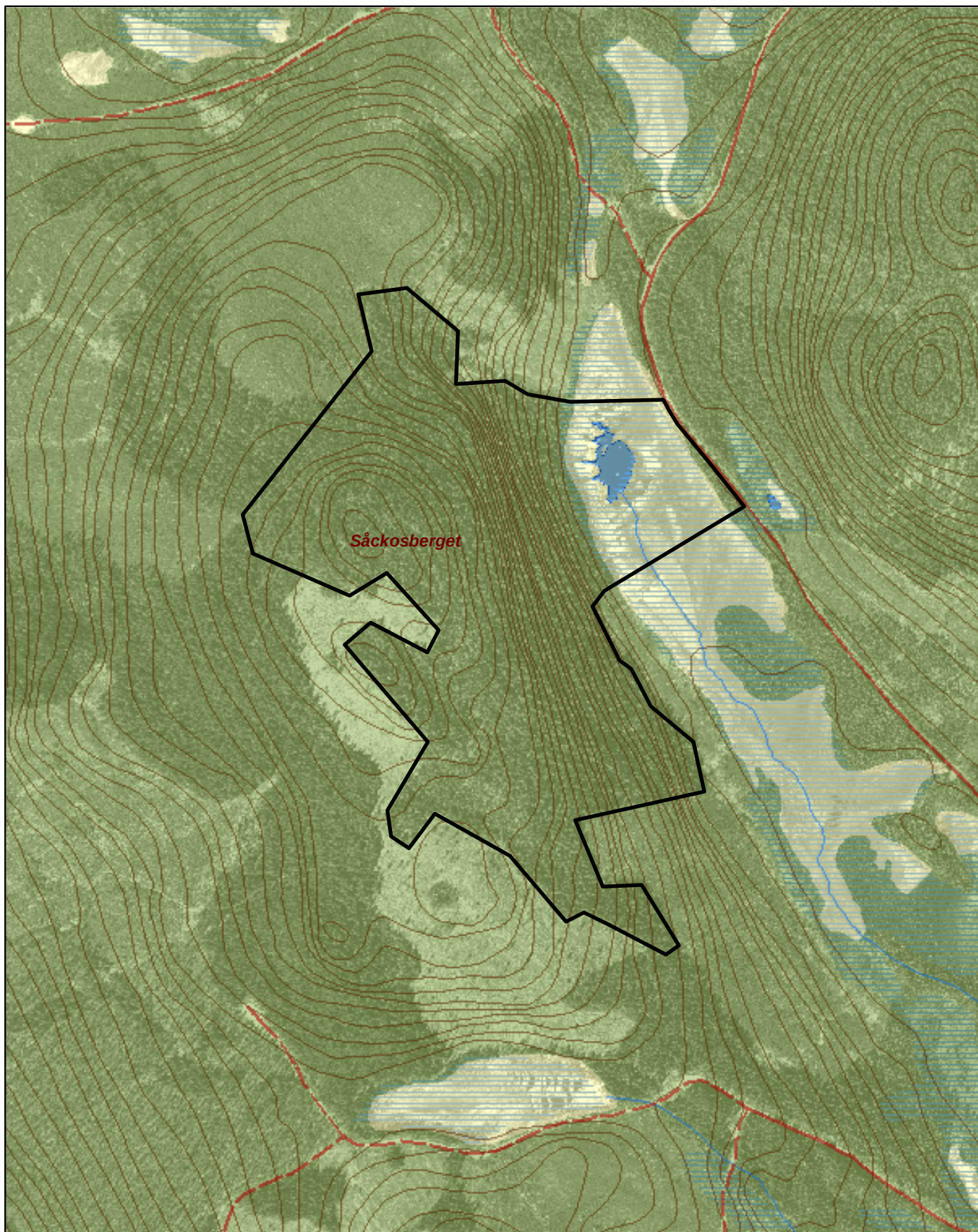
NR 2014637

Bilaga 1

Naturreseptatet Såckosberget

Area 55,5 ha

Skala 1:10 000

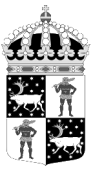

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Gräns för naturreseptatet

0 250 500 meter

Naturreservatet Säckosberget

Bodens kommun

Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Naturreservatet Säckosberget

0 1 2 3 4 5 Kilometer

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 0920 – 960 00.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET SÄCKOSBERGET I BODENS KOMMUN

ALLMÄNT OM PLANEN

Naturreservatets syfte ska vara styrande för reservatets långsiktiga vård och förvaltning.

Områdets avgränsning redovisas i bilaga A.

Beskrivning och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 511-4571-09.

Denna skötselplan ska ses över inom en tioårsperiod och vid behov revideras.

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.

NATUR

Skogsbestånden ska genom intern dynamik och andra naturliga processer fortsätta att utvecklas fritt. Våtmarkernas naturliga hydrologi och vegetation skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Brand

På grund av områdets begränsade storlek, höga artrikedom och höga naturvärden i ett annars hårt exploaterat landskap så ska bränder som uppstår i reservatet släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp så som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

GRÄNSER

Naturresevatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter Lantmäteriets inmätning.

Kontroll av gränsmarkeringar och rågångar ska göras minst vart tionde år.

FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

Gemensamma informationstavlor med föreskrifter för naturresevat Såckosberget och naturresevat Brännberget sätts upp på lämplig plats vid reservatet. Förslagsvis på plats som markerats på kartan i bilaga A och bilaga B.

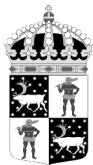
Aktuell information om naturresevatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

SAMMANFATTNING AV PRIORITERADE ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När
Information på länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att reservatet har beslutats
Utmärkning av reservatsgränsen	Snarast efter att reservatet har beslutats
Informationsskylt vid reservatet	Snarast efter att reservatet har beslutats
Revidering av skötselplan	Senast 2019/2020
Uppföljning av gränsmarkering	Minst vart tionde år
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov

Bilaga:

- A. Karta
- B. Karta över Såckosberget och Brännberget med förslag på gemensam informationsskylt.
- C. Artlista

Länssstyrelsen
Norrbotten

511-4571-09

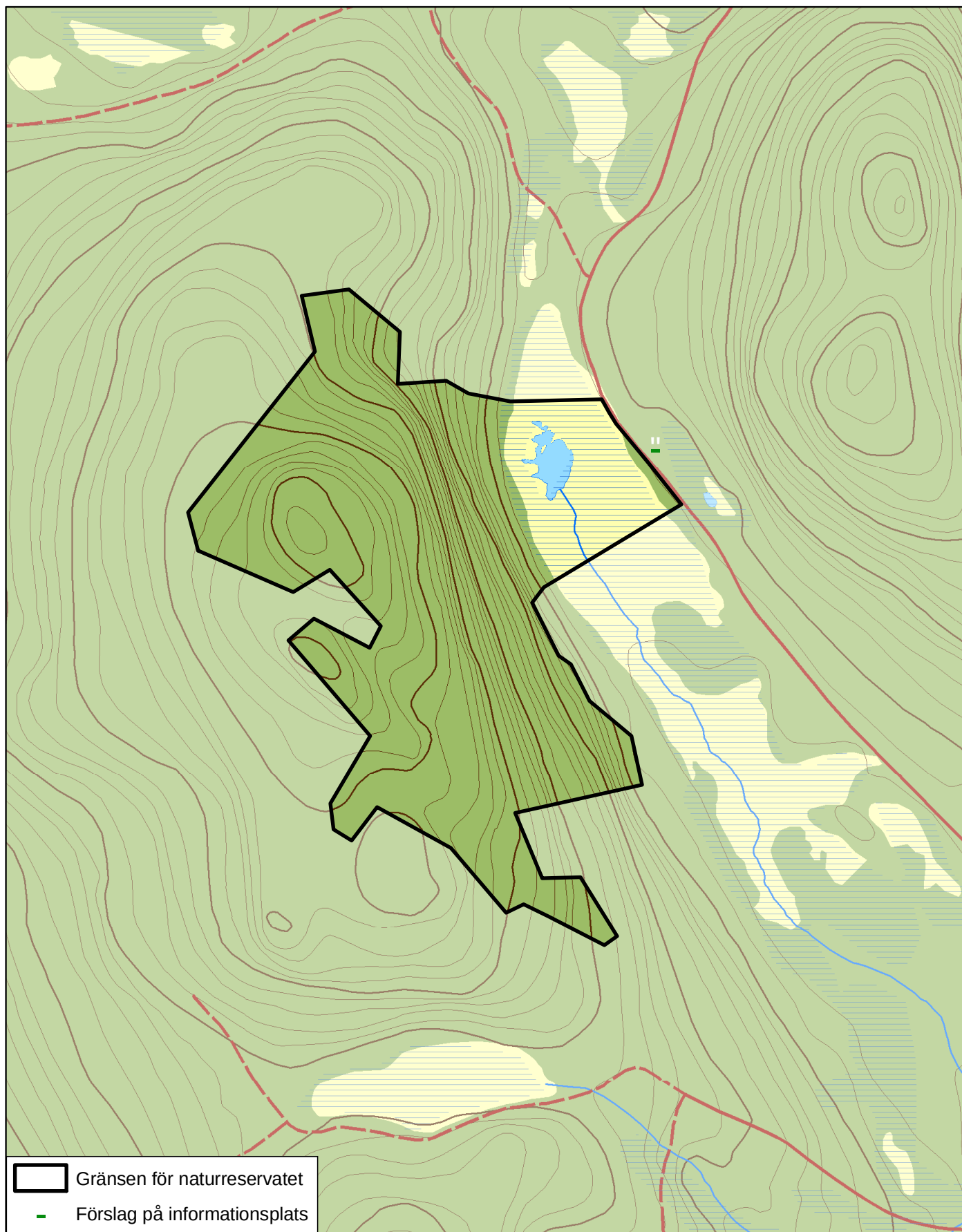
NR 2014637

Bilaga A

Naturreseptatet Såkosberget

Avgränsning och information

Skala 1:10 000

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

0 250 500 meter

Artlista naturreservatet Såckosberget

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
1.	Doftskinn	<i>Cystostereum murrain</i>	NT
2.	Doftticka	<i>Haploporus odoratus</i>	VU
3.	Gammelgranskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
4.	Gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
5.	Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	NT
6.	Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
7.	Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT
8.	Ostticka	<i>Skeletocutis odora</i>	VU
9.	Koralltaggsvamp	<i>Hericium coralloides</i>	NT
10.	Ullticka	<i>Phellinus ferrogineofuscus</i>	
11.	Fläckporing	<i>Antrodia albobrunnea</i>	VU
12.	Violmussling	<i>Trichaptum laricinum</i>	NT
13.	Knottrig blåslav	<i>Hypogymnia bitteri</i>	NT
14.	Liten aspgelélav	<i>Collema curtisporum</i>	VU
15.	Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
16.	Stiftgelélav	<i>Collema furfuraceum</i>	NT
17.	Violettgå tagellav	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	NT
18.	Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	VU
19.	Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Källor:

- Artdatabanken.
- Länsstyrelsens översiktliga inventering 2009.